

**UCHWAŁA Nr /LVII/2023
RADY POWIATU W RADOMIU
z dnia 11 sierpnia 2023 roku**

**w sprawie uchwalenia Raportu za 2022 rok opracowanego przez Powiatowy Urząd
Pracy w Radomiu z realizacji Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych w Zakresie Rehabilitacji Zawodowej i Zatrudniania
na lata 2020 - 2023.**

Na podstawie art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.), zgodnie z § 7 Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu przyjętego Uchwałą nr 169/XV/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu oraz na podstawie „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 - 2023” przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku, uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Raport za 2022 rok z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023” opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Radomiu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wnioskodawca:

Zarząd Powiatu

Uzasadnienie

Opracowanie Raportu za 2022 rok z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023” wynika z zapisów zawartych w „Powiatowym programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023”, przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku. Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu przygotował w 2020 roku „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020-2023” zgodnie z art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.) na podstawie którego w Statucie Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu przyjętego Uchwałą nr 169/XV/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 20 grudnia 2019 r. zostały wskazane szczegółowe zadania do realizacji, które opracowywane i realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu w ramach "Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych" w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych".

Celem Raportu jest przedstawienie rezultatów działań Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu skierowanych do osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Działania podjęte wobec tej grupy osób mają na celu wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy, wyrównywanie szans podjęcia odpowiedniego zatrudnienia na chronionym lub otwartym rynku pracy. Cel ten jest realizowany poprzez świadczenie usług i instrumentów rynku pracy wynikających z *Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy*.

**RAPORT ZA 2022 ROK Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I
ZATRUDNIANIA NA LATA 2020 - 2023**

Radom 2023 r.

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	5
II.	ANALIZA SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA RADOMSKIM RYNKU PRACY	6
III.	DZIAŁANIA URZĘDU SKIEROWANE DO OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.....	10
IV.	PODSUMOWANIE	14
V.	SPIS TABEL	15
VI.	SPIS WYKRESÓW	15

I. WPROWADZENIE

Raport za 2022 rok opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu w ramach monitoringu

z realizacji "Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 - 2023" przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020

Rady

Powiatu

w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku przedstawia wszelkie działania mierzalne podjęte przez Powiatowy Urząd Pracy w 2022 roku w celu pomocy osobom niepełnosprawnym na lokalnym rynku pracy. Koordynatorem Programu jest Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu.

Zmiany zachodzące na rynku pracy są w dużym stopniu uwarunkowane dynamiką oraz rozwojem społecznym i gospodarczym kraju. Warto jednak zauważyć, że wszelkie przemiany nastawione są na pomoc skierowaną szczególnie do tych grup społecznych, które narażone są na największe trudności adaptacyjne, a także na wykluczenie z rynku pracy. Grupy społeczne szczególnie zagrożone brakiem możliwości równego dostępu do wolnych miejsc pracy określone są jako „osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy”. Osoby niepełnosprawne jako uczestnicy rynku pracy stanowią szczególną grupę osób bezrobotnych. W tej właśnie grupie osób można zaobserwować niski poziom edukacyjny, a co za tym idzie niską, prawie zerową aktywność zawodową, czego częstym skutkiem jest brak doświadczenia zawodowego. Główną i jedyną barierą będącą przyczyną braku możliwości znalezienia pracy przez osoby niepełnosprawne jest deficyt umiejętności adaptacyjnych i brak umiejętności funkcjonowania na ciągle rozwijającym się rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy jako jednostka realizująca zadania wobec osób niepełnosprawnych oferuje fachową pomoc poprzez wsparcie doradcze, a co za tym idzie szeroko rozumianą rehabilitację zawodową bezrobotnych osób niepełnosprawnych oddalonych od rynku pracy.

Analiza sytuacji zarejestrowanych jako bezrobotne osób niepełnosprawnych opiera się na sprawozdaniach sporządzanych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej, tj. sprawozdaniu o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (MRPiPS - 07 za I i II półrocze 2022 roku), załączniku 2 do sprawozdania MRPiPS - 01 za 2022 rok - poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników oraz informacji otrzymanych od pracowników komórek organizacyjnych Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

II. ANALIZA SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA RADOMSKIM RYNKU PRACY

Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba osób bezrobotnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zarejestrowanych w PUP w Radomiu kształtuje się następująco:

- miasto Radom: 692 osoby, w tym 300 kobiet,
- powiat radomski: 335 osób, w tym 147 kobiet,
- łącznie PUP: 1.027 osób, w tym 447 kobiet.

W porównaniu do 2021 roku odnotowaliśmy następujące zmiany w poziomie liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych. W mieście Radomiu liczebność tej grupy zmalała o 30 osób, a w powiecie radomskim wzrosła o 37 osób. Łącznie w PUP w Radomiu na koniec 2022 roku liczba

z niepełnosprawnościami wzrosła o 7 osób, tj. o 0,7% w porównaniu do końca 2021 roku.

Poziom zarejestrowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy na przestrzeni trzech ostatnich lat przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec roku

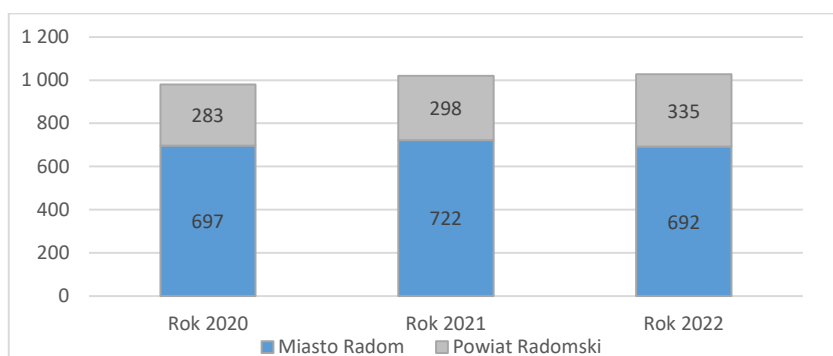

Tabela 1. Napływ i odpływ osób niepełnosprawnych wg powiatów

GMINA / POWIAT	Rok 2021				Rok 2022			
	BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY		BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY	
	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY
RADOM								
zarejestrowani w roku	626	284	28	6	668	271	42	10
wyłączeni z ewidencji w roku	655	277	41	11	676	291	40	11
POWIAT RADOMSKI								
zarejestrowani w roku	244	112	17	5	365	159	20	4
wyłączeni z ewidencji w roku	271	123	23	12	311	144	25	5
OGÓŁEM PUP RADOM								
zarejestrowani w roku	870	396	45	11	1 033	430	62	14
wyłączeni z ewidencji w roku	926	400	64	23	987	435	65	16

Analizując zmiany w poziomie bezrobotnych osób niepełnosprawnych na przestrzeni ostatnich dwóch lat zauważamy wzrost liczby osób rejestrujących się jako bezrobotnie w PUP w Radomiu w 2022 roku. W porównaniu do 2021 roku ogółem liczba ta wzrosła o 163 osoby, tj. o 18,7%, natomiast liczba kobiet niepełnosprawnych nabywających status osoby bezrobotnej wzrosła o 34 osoby, tj. o 8,6%.

W 2022 roku w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła liczba osób niepełnosprawnych, które utraciły status bezrobotnego. W 2022 r. odnotowano wzrost ogółu wyrejestrowanych posiadających orzeczenie o 61 osób, tj. o 6,6%, a także o 35 osób, tj. 8,8% wzrosła liczba wyrejestrowanych bezrobotnych kobiet z niepełnosprawnościami.

Wzrost liczby osób zarejestrowanych oraz wyłączonych z ewidencji obserwujemy również wśród niepełnosprawnych, którzy w 2022 roku posiadali status osoby poszukującej pracy

niepozostającej w zatrudnieniu. W analizowanym okresie w porównaniu do roku ubiegłego zmalała liczba kobiet z niepełnosprawnościami, które zarejestrowały się jako poszukujące pracy, natomiast wzrosła liczba pań, które utraciły ten status.

Tabela 2. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w Radomiu z uwzględnieniem gmin

GMINA / POWIAT	Rok 2021				Rok 2022			
	BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY		BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY	
	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY
RADOM	722	323	17	5	692	300	22	5
POWIAT RADOMSKI	298	142	25	7	335	147	20	6
<i>w tym:</i>								
GÓZD	20	10	2	1	26	13	0	0
JASTRZĘBIA	14	6	0	0	16	7	0	0
JEDLIŃSK	26	7	0	0	33	12	0	0
JEDLŃSK LETNISKO / miasto					6	2	3	1
JEDLŃSK LETNISKO / obszar wiejski	20	10	1	0	14	5	0	0
KOWALA	37	19	1	0	38	17	2	0
PRZYTYK	8	4	5	0	5	3	2	1
SKARYSZEW - miasto	7	4	0	0	8	4	0	0
SKARYSZEW - obszar wiejski	19	7	0	0	13	5	0	0
WIERZBICA	24	8	1	0	31	9	1	0
WOLANÓW	20	11	3	1	23	9	1	0
ZAKRZEW	28	16	0	0	30	14	0	0
PIONKI - miasto	40	18	5	3	51	21	5	2
PIONKI - obszar wiejski	28	17	3	0	31	19	2	0
ILŻA - miasto	2	1	1	1	5	3	1	1
ILŻA - obszar wiejski	5	4	3	1	5	4	3	1
R A Z E M P U P	1 020	465	42	12	1 027	447	42	11

Analizując dane liczbowe dotyczące ilości osób niepełnosprawnych szukających zatrudnienia możemy stwierdzić, że liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP w Radomiu wg stanu na koniec 2022 roku wyniosła 1 027 osób, co stanowiło 6,6% ogółu pozostających w ewidencji bezrobotnych. Natomiast liczba poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu wyniosła 42 osoby. Na koniec badanego okresu liczba zarejestrowanych w PUP niepełnosprawnych mieszkańców miasta Radomia wynosiła 692 osoby, tj. 8,7% ogółu bezrobotnych w mieście, natomiast z terenu powiatu radomskiego status osoby bezrobotnej posiadało 335 osób niepełnosprawnych, które stanowiły 4,5% bezrobotnych pozostających w rejestrach PUP. W porównaniu do roku 2021 w mieście Radomiu liczba zarejestrowanych klientów z orzeczonym stopniem niepełnosprawności zmalała o 30 osób tj. 4,2% natomiast w powiecie radomskim liczba w tej grupie bezrobotnych wzrosła o 37 osób, tj. o 12,4%. Największy wzrost liczby osób niepełnosprawnych w stosunku do roku poprzedniego obserwujemy w mieście Pionki (o 11 osób) oraz w gminie Wierzbica (o 7 osób) i gminie Jedlińsk (7 osób). Spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych obserwujemy w gminie Przytyk (mniej o 3 osoby oraz w gminie Skaryszew – obszar wiejski (mniej o 6 osób).

Tabela 3. Zarejestrowani niepełnosprawni wg stopnia niepełnosprawności

STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	BEZROBOTNI				POSZUKUJĄCY PRACY			
	ROK 2021		ROK 2022		ROK 2021		ROK 2022	
	ogółem	% udział w ogólnej liczbie	ogółem	% udział w ogólnej liczbie	ogółem	% udział w ogólnej liczbie	ogółem	% udział w ogólnej liczbie
ZNA CZNY	22	2,2%	27	2,6%	3	7,1%	4	9,5%
UMIARKOWANY	252	24,7%	290	28,2%	33	78,6%	34	81,0%
LEKKI	746	73,1%	710	69,1%	6	14,3%	4	9,5%
R A Z E M	1 020	100,0%	1 027	100,0%	42	100,0%	42	100,0%

Dane przedstawione w tabeli powyżej pokazują, iż zarówno w 2021 jak i 2022 roku najbardziej liczebną grupę stanowili bezrobotni niepełnosprawni posiadający lekki stopień niepełnosprawności. Na koniec 2022 roku liczba bezrobotnych w tej grupie liczyła 710 osób, tj. 69,1% pozostających w ewidencji niepełnosprawnych. Kolejną pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Na koniec roku 2022 liczebność w tej grupie wynosiła 290 osób, co stanowiło 28,2% bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności to najmniej liczna grupa posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, która to na koniec 2022 roku stanowiła zaledwie 2,6% bezrobotnych niepełnosprawnych. Nieco inaczej przedstawia się sytuacja osób poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu. Wśród osób z tym statusem najwięcej posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Według stanu na koniec 2022 roku umiarkowany stopień niepełnosprawności udokumentowało 34 osoby niepełnosprawne, tj. 81,0% pozostających w ewidencji poszukujących pracy niepełnosprawnych. Lekkim stopniem niepełnosprawności oraz znacznym stopniem legitymowało się po 4 osoby, które stanowiły po tj. 9,5% pozostających w ewidencji poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

Tabela 4. Zarejestrowani niepełnosprawni wg rodzaju niepełnosprawności

Wyszczególnienie		ROK 2021		ROK 2022	
		Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu
Rodzaj niepełnosprawności	Upośledzenie umysłowe	21	5	17	2
	Choroby psychiczne	122	15	133	16
	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	55	0	53	0
	Całościowe zaburzenia rozwojowe	4	0	5	1
	Choroby narządu wzroku	65	2	60	1
	Upośledzenia narządu ruchu	324	4	338	7
	Epilepsja	47	1	49	3
	Choroby układu oddechowego i układu krążenia	66	1	59	2
	Choroby układu pokarmowego	21	0	10	0
	Choroby układu moczowo - płciowego	27	1	23	0
	Choroby neurologiczne	91	8	106	6
	Inne	168	4	162	4
	Nieustalony	9	1	12	0

Poddając analizie przyczynę powstania ograniczeń w podejmowaniu zatrudnienia przez osoby zarejestrowane w PUP w Radomiu najwięcej, bo 32,9% osób zarejestrowanych jako bezrobotne,

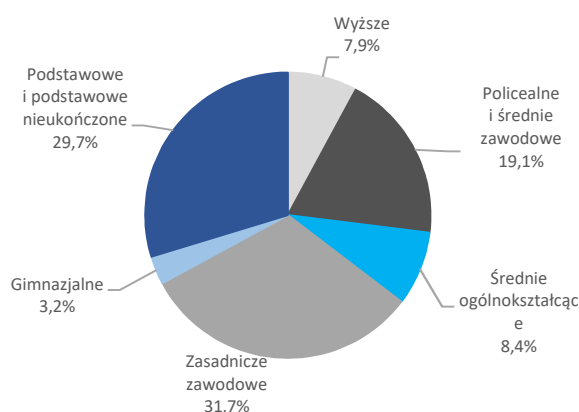
to posiadający upośledzenie narządu ruchu, kolejna grupa stanowiąca 15,8% ogółu to bezrobotni, którzy w orzeczeniu mają wpisany "inny" powód niepełnosprawności, czyli schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego. Choroby psychiczne (stanowiące 13,0%) to kolejny z powodów występowania niepełnosprawności wśród mieszkańców miasta Radomia i powiatu radomskiego. Liczną grupę stanowią również bezrobotni, u których niepełnosprawność powstała w wyniku chorób neurologicznych, czy też chorób narządu wzroku. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu najwięcej osób legitymuje się orzeczeniem wydanym z powodu chorób psychicznych, podobnie jak w roku ubiegłym czyli 2021. Kolejne dwie grupy to osoby ze schorzeniami neurologicznymi, upośledzeniem umysłowym i chorobami narządów ruchu oraz mający jako przyczynę wskazane "inne" choroby, które ograniczają im możliwość funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Zarówno wśród bezrobotnych jak i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu niepełnosprawnych klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu rodzaje niepełnosprawności na przestrzeni dwóch lat tj. 2021 i 2022 roku występują na zbliżonym poziomie

Tabela 5. Zarejestrowani niepełnosprawni wg wykształcenia

Wyszczególnienie		ROK 2021		ROK 2022	
		Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu
Wykształcenie	Wyższe	73	4	81	5
	Policealne i średnie zawodowe	199	4	196	7
	Średnie ogólnokształcące	95	3	86	4
	Zasadnicze zawodowe	349	12	326	12
	Gimnazjalne	26	2	33	4
	Podstawowe i podstawowe nieukończone	278	17	305	10

Jak wynika z danych zamieszczonych w powyższej tabeli według stanu na koniec grudnia 2022 roku najwięcej, a mianowicie 326 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ukończyło szkołę na poziomie zasadniczym zawodowym. Kolejna grupa licząca 305 osób, to niepełnosprawni klienci urzędu, którzy legitymują się wykształceniem podstawowym i podstawowym nieukończonym. Świadectwo ukończenia szkoły policealnej i średniej zawodowej w 2022 r. przedstawiło w urzędzie 196 niepełnosprawnych bezrobotnych, a wykształceniem ogólnokształcącym legitymowało się 86 niepełnosprawnych klientów PUP w Radomiu. W 2022 roku dyplomem uczelni wyższej mogło pochwalić się 81 niepełnosprawnych zarejestrowanych bezrobotnych. Podobna sytuacja ma miejsce wśród poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Najwięcej z rejestrujących się osób posiada dokument potwierdzający wykształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym. Następna grupa pod względem liczebności to niepełnosprawni, którzy ukończyli szkołę policealną i średnią zawodową oraz uczelnię wyższą, a najmniej liczna grupa to niepełnosprawni poszukujący prac, którzy posiadają wykształcenie gimnazjalne. Procentowy udział osób niepełnosprawnych bezrobotnych według poziomu wykształcenia przedstawia wykres.

Wykres 2. Bezrobotni niepełnosprawni według poziomu wykształcenia

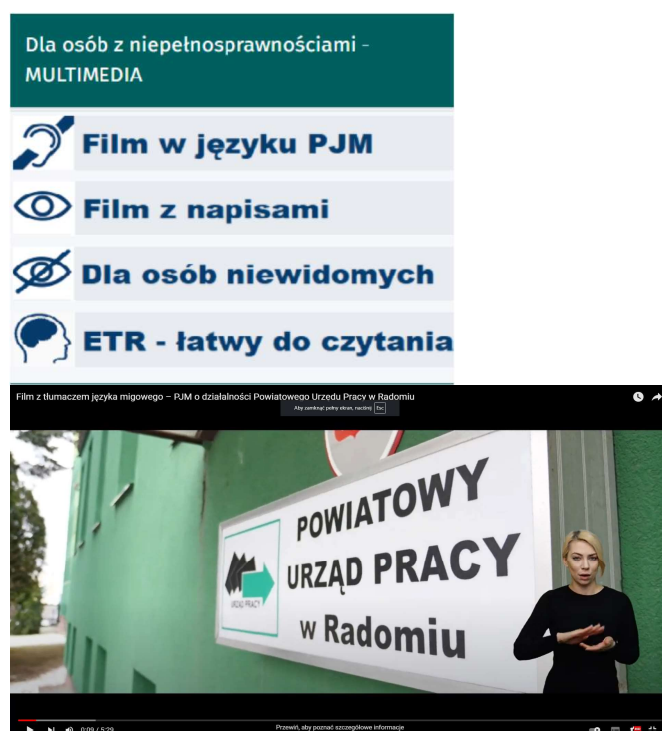

III. DZIAŁANIA URZĘDU SKIEROWANE DO OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Dostęp Powiatowego Urzędu Pracy dla osób niepełnosprawnych

Na naszej stronie <https://radom.praca.gov.pl/> dostępne są przewodniki multimedialne dedykowane osobom z niepełnosprawnościami:

- **film w języku migowym PJM**
- **film z napisami**
- **wersja z lektorem dla osób niewidomych**
- **wersja w języku ETR** (łatwym do czytania)
- **film o Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu, dla wszystkich**

Dostępne materiały multimedialne można także obejrzeć na **Facebook'u** oraz na kanale **YOUTUBE**

Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu.

W lutym 2022 roku na kanale You Tube Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu opublikowane zostały **3 filmy o działalności urzędu w wersjach:**

- dla osób niewidomych (z lektorem),
- dla osób niesłyszących (w języku migowym PJM),
- dla wszystkich.

Filmy wyjaśniają, co i gdzie mogą załatwić osoby bezrobotne, pracodawcy czy przedsiębiorcy, a także z jakiej pomocy i udogodnień mogą skorzystać osoby z niepełnosprawnościami.

Na stronie **radom.gov.pl** został także opublikowany **przewodnik w języku ETR** (Easy to Read), czyli tekst przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością intelektualną ułatwiający „poruszanie się” w przestrzeni urzędu. Realizacja powyższych materiałów multimedialnych wynika z zapisu art. 6 pkt 3c ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osób ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U. z 2022r. poz. 2240).

Od lipca 2022 roku do tekstów publikowanych w „Aktualnościach” na stronie **radom.praca.gov.pl** dodawana jest **wersja audio**. To z myślą o osobach niewidomych,

niedowidzących czy mających problemy ze wzrokiem. Powyższa strona posiada także funkcję wyostżenia kolorów.

Grafiki zawierają tekst alternatywny umożliwiający odczytanie ich treści przez osoby mające problemy ze wzrokiem.

Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Wśród powodów wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w 2022 roku spory odsetek, a mianowicie 39,2% stanowiło podjęcie pracy przez niepełnosprawne osoby. W ramach zatrudnienia subsydiowanego status utraciło 38 osób, w tym z powodu rozpoczęcia działalności gospodarczej 11 osób, pracodawcy zatrudnili w ramach prac interwencyjnych 9 osób, w ramach robót publicznych 3 osoby, w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej

50 roku życia 3 osoby. Szkolenie rozpoczęło 15 osób, z których 3 podjęły pracę w trakcie szkolenia lub do 3 miesięcy po zakończonym szkoleniu, natomiast staż u pracodawcy rozpoczęło 26 bezrobotnych niepełnosprawnych z których 19 osób podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po zakończonym stażu, prace społecznie użyteczne podjęło 42 osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 349 osób niepełnosprawnych, co stanowi 90,2% ogólnej liczby podjęć zatrudnienia.

Usługi rynku pracy wynikające z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735, ze zm.), którymi mogą zostać objęci klienci indywidualni również Ci, którzy posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności to między innymi poradnictwo zawodowe, będące wieloetapowym działaniem na drodze do rozwoju i aktywności zawodowej jednostki. W 2022 roku znacznie wzrosła liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z usług Doradców Zawodowych zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu. W badanym okresie liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z porad indywidualnych wyniosła 253, w tym 108 kobiet, co stanowi 8,4% ogółu osób korzystających z porad indywidualnych, natomiast z grupowych spotkaniach informacyjnych skorzystały 22 osoby bezrobotne niepełnosprawne. Warto pamiętać, że praca z osobą niepełnosprawną wymaga bardzo indywidualnego podejścia. Doradca zawodowy w swojej pracy z klientem z niepełnosprawnościami musi uwzględnić różne aspekty. W procesie adaptacji do rynku pracy istotna jest również reprezentowana przez klienta z niepełnosprawnościami postawa wobec życia, sposób postrzegania siebie, oraz wsparcie, na jakie może liczyć ze strony rodziny.

W ramach współpracy partnerami instytucjonalnymi doradcy zawodowi wzięli udział w spotkaniu

z osobami z orzeczonym stopniem niepełnosprawności (grupa liczyła 15 osób), które odbyło się w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy. W spotkaniu uczestniczyli członkowie Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem” w Radomiu.

Pośrednictwo pracy jest usługą rynku pracy prowadzoną w formie indywidualnych kontaktów pośrednika pracy z bezrobotnym lub poszukującym pracy, w tym również osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Osoby poza zatrudnieniem w zakładach pracy chronionej, zatrudnienie znajdowały na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i swoimi możliwościami. Dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych doradcy klienta przygotowali 874 Indywidualnych Planów Działań, z których 167 zostało przerwanych z powodu podjęcia zatrudnienia, natomiast ukończonych zostało 394.

Spośród zgłoszonych ofert pracy 170 skierowanych było do osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Pracodawcy poszukiwali kandydatów na stanowiska: sprzedawców – kasjerów, magazynierów, kucharzy, pielęgniarek, opiekunów medycznych, kierowców, stolarzy. Osoby poza zatrudnieniem w zakładach pracy chronionej, zatrudnienie znajdowały na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i swoimi możliwościami.

Pracownicy urzędu wydali 8 opinii o możliwości skierowania osób niepełnosprawnych na miejsca pracy tworzone z PFRON. Podczas wizyt pracownicy przekazali osobom niepełnosprawnym informację na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, dostępnych ofertach i formach aktywizacji.

Osoby niepełnosprawne, które mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia, a mają pomysł na własny biznes, mogą go zrealizować przy dodatkowym wsparciu finansowym z zewnętrznych źródeł. Osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności może korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł finansowania wsparcia oraz dodatkowo z funduszy przeznaczonych tylko dla grupy osób niepełnosprawnych. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 17 października 2007 roku w sprawie przyznawania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej nakłada na Urzędy Pracy zakres zadań, w ramach których dotację ze środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej można otrzymać w Powiatowym Urzędzie Pracy. Należy być osobą niepełnosprawną zarejestrowaną w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Wysokość takiego dofinansowania, maksymalna kwota dotacji to piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale.

IV. PODSUMOWANIE

Osoby niepełnosprawne będące klientami Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu wymagają specjalistycznego wsparcia aby odnaleźć się na rynku pracy. Praca z osobami, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy jest długofalowa i wymaga szczególnych kompetencji, przede wszystkim empatii, zrozumienia i wytrwałości. Pracownicy PUP w Radomiu, którzy mają bezpośredni kontakt z osobą bezrobotną niepełnosprawną po zdiagnozowaniu problemu zawodowego przez doradcę klienta, przekierowują ją do obsługi doradcy zawodowego, świadczącego specjalistyczne usługi z zakresu poradnictwa zawodowego. Rozpoznawanie potrzeb zawodowych oraz przygotowanie do skutecznego poruszania się na rynku pracy, poprzez realizację poradnictwa zawodowego i psychologicznego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy oraz umożliwiającego wybór odpowiedniego zawodu i szkolenia to kluczowa kwestia w pracy z osobą niepełnosprawną. W 2022 roku na bieżąco dokonywano analizy sytuacji zawodowej (doświadczenie, kompetencje, bariery uniemożliwiające wejście lub powrót na rynek pracy itp.) Opracowanie Indywidualnych Planów Działań obejmujących podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy i stanowiące zintegrowaną pomoc, która powinna doprowadzić do zmiany ich sytuacji społeczno-zawodowej. Monitorowano równocześnie przebieg aktywnych IPD w celu badania sytuacji i postępów w realizacji przewidzianych działań i odpowiedniego zastosowania możliwych form pomocy czy też modyfikacji IPD w przypadku zmiany sytuacji. Promocja zatrudnienia subsydiowanego prowadzona była w czasie wizyt w urzędzie osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności oraz podczas wizyt pośredników pracy bezpośrednio u pracodawców. Realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 - 2023, w swych założeniach, ma doprowadzić do rozbudzenia świadomości osób niepełnosprawnych o możliwościach wykorzystania swojego potencjału w celach zawodowych, oraz pracodawców o korzyściach, wynikających z zatrudniania osób niepełnosprawnych. Docelowo, poprzez zwiększenie aktywności zawodowej, Program powinien przyczynić się do zanikania stereotypów na temat osób niepełnosprawnych oraz likwidowania barier przy ich zatrudnianiu. Skorelowane działania, podejmowane poprzez założenia programowe, w które włączone będą zarówno osoby niepełnosprawne, pracodawcy, jak i instytucje działające na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, mogą korzystnie wpłynąć na rozwój lokalnego rynku pracy oraz poprawę sytuacji społeczno-zawodowo-ekonomicznej tych osób.

Dążąc do tego aby podjęte działania przynosiły planowane efekty, należy zaangażować w nie wiele podmiotów, zasobów materialnych oraz personalnych, gdyż tylko wtedy osoby niepełnosprawne otrzymają potrzebne wsparcie.

V. SPIS TABEL

Tabela 1. Napływ i odpływ osób niepełnosprawnych wg powiatów	6
Tabela 2. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w Radomiu z uwzględnieniem gmin.....	7
Tabela 3. Zarejestrowani niepełnosprawni wg stopnia niepełnosprawności	7
Tabela 4. Zarejestrowani niepełnosprawni wg rodzaju niepełnosprawności	8
Tabela 5. Zarejestrowani niepełnosprawni wg wykształcenia	9

VI. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec roku	6
Wykres 2. Bezrobotni niepełnosprawni według poziomu wykształcenia	9